

393**USTAWA**

z dnia 27 lutego 2003 r.

o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w samoloty wielozadaniowe” i zapewnieniu warunków jego realizacji

Art. 1. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w samoloty wielozadaniowe” i zapewnieniu warunków jego realizacji (Dz. U. Nr 89, poz. 972 oraz z 2002 r. Nr 37, poz. 332) w art. 3 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Niezależnie od wydatków, o których mowa w ust. 2, na sfinansowanie realizacji programu mogą być zaciągane, w imieniu Skarbu Państwa, zobowiązania finansowe, z wyłączeniem ograniczeń wynikających z art. 43 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1 ust. 2.

6. Przyrost państwowego długu publicznego z tytułu zobowiązań, o których mowa w ust. 5, w żadnym roku wykonywania programu nie może przekroczyć równowartości 3,8 mld USD.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

394**KONWENCJA****o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa,**

sporządzona w Strasburgu dnia 8 listopada 1990 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 8 listopada 1990 r. została sporządzona w Strasburgu Konwencja o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa, w następującym brzmieniu:

*Przekład***KONWENCJA****o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa**

PREAMBUŁA

Państwa Członkowskie Rady Europy i inne Państwa-Sygnatariusze niniejszej konwencji;

zważywszy, że celem Rady Europy jest osiągnięcie większej jedności między jej członkami;

przekonane o potrzebie prowadzenia wspólnej polityki kryminalnej w celu ochrony społeczeństwa;

zważywszy, że zwalczanie ciężkich przestępstw, które stają się coraz poważniejszym problemem międzynarodowym, wymaga użycia nowoczesnych i skutecznych metod działania w skali międzynarodowej;

wierząc, że jedna z tych metod polega na pozbawianiu sprawców dochodów z przestępstwa;

zważywszy, że osiągnięcie tego celu wymaga stworzenia sprawnego systemu współpracy międzynarodowej;

uzgodniły, co następuje:

ROZDZIAŁ I TERMINOLOGIA

Artykuł 1

Terminologia

W rozumieniu niniejszej konwencji:

- a. „dochody” oznaczają każdą korzyść ekonomiczną pochodzącą z przestępstw. Może ona stanowić każde mienie określone pod literą b niniejszego artykułu;
- b. „mienie” obejmuje mienie każdego rodzaju, zarówno materialne, jak i niematerialne, ruchome lub nieruchome, oraz dokumenty prawne lub inne stanowiące dowód tytułu do tego mienia lub prawo na tym mieniu;
- c. „narzędzia” oznaczają każdą rzecz użytą lub której zamierza się użyć w jakikolwiek sposób, w całości lub w części, do popełnienia przestępstwa lub przestępstw;
- d. „konfiskata” oznacza karę lub środek nakazany przez sąd, powodujący ostateczne pozbawienie mienia w wyniku postępowania w sprawie o przestępstwo lub przestępstwa;
- e. „przestępstwo źródłowe” oznacza każde przestępstwo, wskutek którego zostały uzyskane dochody, które mogą być przedmiotem przestępstwa określonego w artykule 6 niniejszej konwencji.

ROZDZIAŁ II

ŚRODKI PODEJMOWANE NA POZIOMIE KRAJOWYM

Artykuł 2

Środki konfiskaty

1. Każda Strona podejmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne dla umożliwienia jej konfiskowania narzędzi i dochodów lub mienia, którego wartość odpowiada takim dochodom.

2. Każda Strona może, w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, przez oświadczenie skierowane do Sekretarza Generalnego Rady Europy, oświadczyć, że ustęp 1 niniejszego artykułu stosuje się tylko do przestępstw lub rodzajów przestępstw wymienionych w tym oświadczeniu.

Artykuł 3

Środki śledcze i środki tymczasowe

Każda Strona podejmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne dla umożliwienia jej identyfikacji oraz

odszukania mienia podlegającego konfiskacie zgodnie z artykułem 2 ustęp 1 oraz zapobieżenia wszelkim transakcjom, transferowi lub rozporządzaniu takim mieniem.

Artykuł 4

Specjalne uprawnienia i techniki śledcze

1. Każda Strona podejmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne dla nadania jej sądom lub innym właściwym organom prawa do nakazywania, udostępniania lub zajmowania dokumentów bankowych, finansowych lub handlowych w celu przeprowadzenia czynności, o których mowa w artykułach 2 i 3. Strona nie może uchylić się od działań na podstawie postanowień niniejszego artykułu z powodu tajemnicy bankowej.

2. Każda Strona rozważy podjęcie środków ustawodawczych i innych, koniecznych w celu umożliwienia użycia specjalnych technik śledczych ułatwiających identyfikację i odszukanie dochodów oraz zebranie dotyczących ich dowodów. Techniki te mogą obejmować: zarządzanie kontrolowania rachunków bankowych, obserwację, podsłuch połączeń telekomunikacyjnych, dostęp do systemów komputerowych oraz nakaz przedstawienia określonych dokumentów.

Artykuł 5

Środki odwoławcze

Każda Strona podejmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne w celu zapewnienia osobom, których dotyczą środki wymienione w artykułach 2 i 3, skutecznych środków odwoławczych dla ochrony ich praw.

Artykuł 6

Przestępstwo prania

1. Każda Strona podejmuje środki ustawodawcze i inne, konieczne w celu uznania za przestępstwa w jej prawie wewnętrznym następujących czynów popełnionych umyślnie:

- a. konwersji lub transferu mienia ze świadomością, że stanowi ono dochód, w celu zatajenia lub ukrycia nielegalnego pochodzenia tego mienia lub udzielenia pomocy osobie, która uczestniczy w popełnieniu przestępstwa źródłowego, dla umożliwienia jej uniknięcia prawnych konsekwencji swego czynu;
- b. zatajenia lub ukrycia prawdziwej natury mienia, źródła jego pochodzenia, miejsca położenia, rozporządzania nim, przemieszczania, własności lub praw do takiego mienia, ze świadomością, że mienie to stanowi dochód;

oraz z zastrzeżeniem zasad konstytucyjnych Strony i podstawowych koncepcji jej systemu prawnego:

- c. nabycia, posiadania lub korzystania z mienia, ze świadomością w chwili jego otrzymania, że mienie to stanowi dochód;
- d. udziału w popełnieniu któregośkolwiek z czynów uznanych za przestępstwo zgodnie z niniejszym ar-

tykułem, udziału w związku lub znowie w celu jego popełnienia, pomocnictwa, podżegania, ułatwiania oraz doradzania przy jego popełnieniu.

2. Dla wdrożenia lub stosowania ustępu 1 niniejszego artykułu:

- a. nie ma znaczenia, czy przestępstwo źródłowe podlega karnej jurysdykcji Strony;
- b. można postanowić, że przestępstwa przewidziane w tym ustępie nie mają zastosowania do sprawców przestępstwa źródłowego;
- c. świadomość, zamiar lub cel, stanowiące znamiona przestępstwa przewidzianego w niniejszym ustępie, mogą zostać ustalone na podstawie obiektywnych okoliczności faktycznych.

3. Każda Strona może podejmować środki, jakie uważa za konieczne w celu uznania za przestępstwa w swym prawie wewnętrznym wszystkich lub niektórych czynów wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu, w którymkolwiek lub we wszystkich następujących przypadkach:

- a. sprawca powinien być przypuszczać, że dane mienie stanowi dochód;
- b. sprawca działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej;
- c. sprawca działał w celu ułatwienia kontynuowania działalności przestępczej.

4. Każda Strona może oświadczyć w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, przez oświadczenie skierowane do Sekretarza Generalnego Rady Europy, że ustęp 1 niniejszego artykułu ma zastosowanie tylko do przestępstw źródłowych lub kategorii takich przestępstw, które zostały wymienione w tym oświadczeniu.

ROZDZIAŁ III

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Część 1

Zasady współpracy międzynarodowej

Artykuł 7

Zasady ogólne i środki współpracy międzynarodowej

1. Strony współpracują ze sobą w możliwie najszerszym zakresie w celu prowadzenia czynności wykrywczych i postępowań, których celem jest konfiskata narzędzi i dochodów.

2. Każda Strona podejmuje środki ustawodawcze lub inne, konieczne dla wykonywania, na zasadach określonych w tym rozdziale, wniosków o:

- a. konfiskatę określonych składników mienia, stanowiących dochody lub narzędzia, jak również konfiskatę dochodów polegającą na żądaniu zapłaty sumy pieniędzy odpowiadającej wartości tych dochodów;

- b. udzielenie pomocy w prowadzeniu czynności wykrywczych i zastosowanie środków tymczasowych, z uwzględnieniem każdej formy konfiskaty wymienionej wyżej pod literą a.

Część 2

Pomoc w prowadzeniu czynności wykrywczych

Artykuł 8

Obowiązek udzielania pomocy

Strony, na wniosek, udzielają sobie wzajemnie najszerszej możliwej pomocy w zakresie identyfikacji i wykrycia narzędzi, dochodów i innego mienia podlegającego konfiskacie. Pomoc taka obejmuje wszelkie środki uzyskiwania i zabezpieczania dowodów dotyczących istnienia wyżej wymienionego mienia, miejsca jego położenia lub przemieszczania, natury, statusu prawnego lub wartości.

Artykuł 9

Wykonywanie pomocy

Pomoc na podstawie artykułu 8 jest wykonywana na podstawie i zgodnie z prawem wewnętrznym strony wezwanej oraz zgodnie z procedurą wskazaną we wniosku, w zakresie, w jakim nie jest ona sprzeczna z prawem wewnętrznym.

Artykuł 10

Informacja z własnej inicjatywy

Bez uszczerbku dla prowadzenia własnych czynności wykrywczych lub postępowań, Strona może bez uprzedniego wniosku dostarczać drugiej Stronie informacji o narzędziach i dochodach, jeżeli uważa, że ujawnienie takich informacji może pomóc Stronie, która je otrzymuje, w podjęciu lub prowadzeniu czynności wykrywczych lub postępowań albo może prowadzić do złożenia przez tę Stronę wniosku na podstawie niniejszego rozdziału.

Część 3

Środki tymczasowe

Artykuł 11

Obowiązek podejmowania środków tymczasowych

1. Na wniosek drugiej Strony, która wszczęła postępowanie karne lub postępowanie w celu konfiskaty, Strona podejmuje konieczne środki tymczasowe, takie jak zamrożenie lub zajęcie mienia, aby zapobiec wszelkim transakcjom, transferom lub rozporządzaniu mieniem, które następnie może stać się przedmiotem wniosku o konfiskatę lub które może być wykorzystane do wykonania wniosku.

2. Strona, która otrzymała wniosek o konfiskatę zgodnie z artykułem 13, podejmuje na żądanie środki wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu w sto-

sunku do każdego mienia stanowiącego przedmiot wniosku lub które może być wykorzystane do wykonania wniosku.

Artykuł 12

Wykonywanie środków tymczasowych

1. Środki tymczasowe wymienione w artykule 11 wykonuje się na podstawie i zgodnie z prawem wewnętrznym Strony wezwanej oraz zgodnie z procedurą wskazaną we wniosku, w zakresie, w jakim nie jest ona sprzeczna z prawem wewnętrznym.

2. Przed uchyleniem środka tymczasowego zastosowanego zgodnie z niniejszym artykułem, Strona wezwana, o ile nic nie stoi temu na przeszkodzie, umożliwi Stronie wzywającej przedstawienie swoich argumentów za dalszym stosowaniem tego środka.

Część 4

Konfiskata

Artykuł 13

Obowiązek konfiskaty

1. Strona, która otrzymała od drugiej Strony wniosek o konfiskatę narzędzi lub dochodów znajdujących się na jej terytorium:

- a. wykonuje nakaz konfiskaty tych narzędzi lub dochodów wydany przez sąd Strony wzywającej; albo
- b. przedstawia wniosek swoim właściwym organom w celu uzyskania nakazu konfiskaty i wykonuje wydany nakaz.

2. W celu stosowania ustępu 1. b niniejszego artykułu każda Strona jest uprawniona w razie potrzeby do wszczęcia postępowania w sprawie konfiskaty na podstawie własnego prawa.

3. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu mają zastosowanie również do konfiskaty polegającej na żądaniu zapłaty sumy pieniędzy odpowiadającej wartości dochodów, jeżeli mienie, w stosunku do którego może być wykonana konfiskata, znajduje się na terytorium Strony wezwanej. W takim wypadku, jeżeli przy wykonywaniu nakazu konfiskaty według ustępu 1 nie doszło do uzyskania zapłaty, Strona wezwana realizuje żądanie przez skonfiskowanie każdego mienia dostępnego w tym celu.

4. Jeżeli wniosek o konfiskatę dotyczy konkretnego składnika mienia, Strony mogą uzgodnić, że Strona wezwana może dokonać konfiskaty w formie żądania zapłaty sumy pieniędzy odpowiadającej wartości tego mienia.

Artykuł 14

Wykonywanie konfiskaty

1. Postępowanie w sprawie uzyskiwania i wykonywania nakazu konfiskaty na podstawie artykułu 13 podlega prawu Strony wezwanej.

2. Strona wezwana jest związana ustaleniami faktycznymi w takim zakresie, w jakim zostały one stwierdzone w wyroku skazującym lub decyzji sądowej Strony wzywającej, lub w takim zakresie, w jakim wyrok skazujący lub decyzja sądowa opierają się wyraźnie na tych ustaleniach.

3. Każda Strona może oświadczyć w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia przez oświadczenie skierowane do Sekretarza Generalnego Rady Europy, że ustęp 2 niniejszego artykułu ma zastosowanie wyłącznie z uwzględnieniem jej zasad konstytucyjnych i podstawowych koncepcji jej systemu prawnego.

4. Jeżeli konfiskata polega na żądaniu zapłaty sumy pieniędzy, właściwy organ Strony wezwanej przelicza tę kwotę na swoją walutę według kursu wymiany obowiązującego w chwili podejmowania decyzji o wykonaniu konfiskaty.

5. W przypadku wskazanym w artykule 13 ustęp 1.a, wyłącznie Strona wzywająca ma prawo podejmowania decyzji w przedmiocie wniosku o zmianę nakazu konfiskaty.

Artykuł 15

Mienie skonfiskowane

Strona wezwana rozporządza wszelkim mieniem, którego konfiskaty dokonała, zgodnie ze swym prawem wewnętrznym, chyba że zainteresowane Strony uzgodniły inaczej.

Artykuł 16

Prawo wykonywania konfiskaty i maksymalna wartość mienia podlegającego konfiskacie

1. Wniosek o konfiskatę sporządzony na podstawie artykułu 13 nie narusza prawa Strony wzywającej do wykonania nakazu konfiskaty we własnym zakresie.

2. Postanowienia konwencji nie mogą być interpretowane jako zezwalające na dokonanie konfiskaty mienia o wartości przekraczającej sumę pieniędzy określoną w nakazie konfiskaty. Jeżeli Strona stwierdza, że mogłoby to nastąpić, zainteresowane Strony podejmują konsultacje, aby uniknąć takiego skutku.

Artykuł 17

Pozbawienie wolności z powodu odmowy zapłaty

Strona wezwana nie może podjąć decyzji o pozbawieniu wolności z powodu odmowy zapłaty, jak również zastosować innych środków ograniczających wolność osoby wskutek wniosku złożonego na podstawie artykułu 13, jeżeli Strona wzywająca zastrzegła to we wniosku.

Część 5

**Odmowa i odroczenie wykonania czynności
w ramach współpracy**

Artykuł 18

Przyczyny odmowy

1. Można odmówić współpracy na podstawie niniejszego rozdziału, jeżeli:

- a. żądana czynność byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami systemu prawnego Strony wezwanej; lub
- b. wykonanie wniosku mogłoby naruszyć suwerenność, bezpieczeństwo, porządek publiczny lub inne istotne interesy Strony wezwanej; lub
- c. według opinii Strony wezwanej znaczenie sprawy, której wniosek dotyczy, nie uzasadnia podjęcia żądanej czynności; lub
- d. przestępstwo, którego dotyczy wniosek, jest przestępstwem politycznym lub skarbowym; lub
- e. Strona wezwana uważa, że wykonanie żądanej czynności byłoby sprzeczne z zasadą *ne bis in idem*; lub
- f. przestępstwo, którego dotyczy wniosek, nie stanowiłoby przestępstwa według prawa Strony wezwanej, gdyby zostało popełnione w obrębie jej jurysdykcji. Jednakże ta przyczyna odmowy ma zastosowanie do współpracy przewidzianej w części 2 tylko w takim zakresie, w jakim żądana pomoc wymaga stosowania środków przymusu.

2. Można również odmówić współpracy przewidzianej w części 2 w zakresie, w jakim żądana pomoc wymaga stosowania środków przymusu oraz współpracy przewidzianej w części 3 niniejszego rozdziału, jeżeli w podobnej sprawie krajowej żądane środki nie mogłyby być podjęte na podstawie prawa wewnętrznego Strony wezwanej w celu podejmowania czynności wykrywczych lub prowadzenia postępowań.

3. Jeżeli prawo Strony wezwanej tego wymaga, można również odmówić współpracy przewidzianej w części 2 w zakresie, w jakim żądana pomoc pociąga za sobą stosowanie środków przymusu oraz współpracy przewidzianej w części 3 niniejszego rozdziału, jeżeli żądane środki lub inne środki mające podobny skutek nie byłyby dozwolone przez prawo Strony wzywającej albo jeżeli wniosek nie został zatwierdzony przez sędziego, inny organ sądowy lub prokuratora Strony wzywającej, który jest właściwy do podejmowania działań w sprawach o przestępstwa.

4. Można również odmówić współpracy przewidzianej w części 4 niniejszego rozdziału, jeżeli:

- a. prawo Strony wezwanej nie przewiduje konfiskaty w odniesieniu do rodzaju przestępstw, których dotyczy wniosek; lub
- b. bez uszczerbku dla obowiązku wynikającego z artykułu 13 ustęp 3, wykonywanie współpracy byłoby sprzeczne z zasadami prawa wewnętrznego Strony

wezwanej dotyczącymi granic konfiskaty z uwagi na stosunek między przestępstwem a:

- i. korzyścią ekonomiczną, która może być uznana za dochody pochodzące z przestępstwa; lub
  - ii. mieniem, które może być uznane za narzędzia popełnienia tego przestępstwa; lub
- c. według prawa wewnętrznego Strony wezwanej konfiskata nie może być już zarządzona lub wykonana z powodu przedawnienia; lub
- d. wniosek nie jest oparty na uprzednim wyroku skazującym lub decyzji sądowej lub zawartym w takiej decyzji ustaleniu, że zostało popełnione przestępstwo lub kilka przestępstw, na podstawie których konfiskata została nakazana lub jest żądana; lub
- e. konfiskata nie jest wykonalna na terytorium Strony wzywającej lub podlega jeszcze zaskarżeniu w drodze zwykłych środków odwoławczych; lub
- f. wniosek dotyczy nakazu konfiskaty wydanego zaocznie, a według opinii Strony wezwanej w postępowaniu prowadzonym przez Stronę wzywającą, które poprzedziło wydanie takiej decyzji, nie zostało zapewnione minimum praw do obrony, uznanych za przysługujące każdej osobie oskarżonej w sprawie karnej.

5. W rozumieniu ustępu 4. f niniejszego artykułu, decyzji nie uważa się za wydaną zaocznie, jeżeli:

- a. została ona potwierdzona lub wydana po wniesieniu sprzeciwu przez osobę zainteresowaną; lub
- b. została wydana na skutek odwołania, z zastrzeżeniem, że odwołanie zostało złożone przez osobę zainteresowaną.

6. Przy ocenie dla celów ustępu 4. f niniejszego artykułu, czy zostało zapewnione minimum prawa do obrony, Strona wezwana weźmie pod uwagę okoliczność, czy osoba zainteresowana rozmyślnie uchylała się od wymiaru sprawiedliwości lub mając możliwość złożenia środka odwoławczego przeciwko decyzji wydanej zaocznie, postanowiła tego nie czynić. To samo stosuje się, jeżeli osoba zainteresowana, mimo prawidłowego doręczenia wezwania do stawienia się, nie stawiała się, ani nie wnosiła o odroczenie.

7. Strona nie będzie powoływać się na tajemnicę bankową jako przyczynę odmowy współpracy przewidzianej w niniejszym rozdziale. Jeżeli jej prawo wewnętrzne tego wymaga, Strona może żądać, aby wniosek o współpracę, który wiązałby się z uchyleciem tajemnicy bankowej, był zatwierdzony przez sędziego, inny organ sądowy lub prokuratora, właściwych do podejmowania czynności w sprawach o przestępstwa.

8. Bez uszczerbku dla przyczyny odmowy przewidzianej w ustępie 1. a niniejszego artykułu:

- a. okoliczność, że osoba, przeciwko której prowadzone są czynności wykrywcze lub został wydany nakaz konfiskaty przez organy Strony wzywającej, jest osobą prawną, nie będzie podnoszona przez Stronę wezwaną jako przeszkoda dla wykonywania współpracy na podstawie niniejszego rozdziału;

b. okoliczność, że osoba fizyczna, przeciwko której został wydany nakaz konfiskaty dochodów, zmarła po wydaniu tego nakazu, lub okoliczność, że osoba prawna została rozwiązana po wydaniu przeciwko niej nakazu konfiskaty dochodów, nie będzie podnoszona jako przeszkoda udzielenia pomocy zgodnie z artykułem 13 ustęp 1.a.

Artykuł 19

Odroczenie

Strona wezwana może odroczyć wykonanie wnioskowanej czynności, jeżeli czynność taka mogłaby przeszkodzić w prowadzeniu czynności wykrywczych lub postępowań przez jej organy.

Artykuł 20

Częściowe lub warunkowe uwzględnienie wniosku

Przed odmową lub odroczeniem wykonania czynności w ramach współpracy przewidzianych w niniejszym rozdziale Strona wezwana rozważy, tam gdzie jest to wskazane po skonsultowaniu się ze Stroną wzywającą, czy może uwzględnić wniosek częściowo lub pod takimi warunkami, jakie uzna za konieczne.

Część 6

Doręczanie i ochrona praw osób trzecich

Artykuł 21

Doręczanie dokumentów

1. Strony udzielają sobie możliwie najszerszej pomocy w doręczaniu dokumentów sądowych osobom, których dotyczą środki tymczasowe i konfiskata.

2. Niniejszy artykuł nie stoi na przeszkodzie:

- a. możliwości przesyłania dokumentów sądowych drogą pocztową bezpośrednio do osób przebywających za granicą;
- b. możliwości powodowania doręczenia dokumentów sądowych przez urzędników sądowych, funkcjonariuszy lub inne właściwe organy Strony, od której dokument pochodzi, bezpośrednio przez organy konsularne tej Strony lub przez urzędników sądowych, funkcjonariuszy lub inne właściwe organy Strony, do której dokument jest skierowany,

chyba że Strona, do której dokument jest skierowany, złoży odmienne oświadczenie w tym przedmiocie Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy przy podpisywaniu lub składaniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

3. Doręczając dokumenty sądowe osobom przebywającym za granicą, których dotyczą środki tymczasowe lub nakaz konfiskaty wydany w Stronie przesyłającej, Strona ta wskazuje środki odwoławcze przysługujące takim osobom na podstawie jej prawa.

Artykuł 22

Uznawanie decyzji zagranicznych

1. Przy rozpoznawaniu wniosku o współpracę na podstawie części 3 i 4 Strona wezwana uznaje każdą decyzję podjętą przez władze sądowe Strony wzywającej dotyczącą praw dochodzonych przez osoby trzecie.

2. Można odmówić uznania, jeżeli:

- a. osoby trzecie nie miały dostatecznej możliwości dowiedzenia swoich praw; lub
- b. decyzja jest sprzeczna z wcześniejszą decyzją podjętą w Stronie wezwanej w tej samej sprawie; lub
- c. jest ona sprzeczna z porządkiem publicznym Strony wezwanej; lub
- d. decyzja została podjęta wbrew przepisom o wyłącznej jurysdykcji przewidzianej przez prawo Strony wezwanej.

Część 7

Przepisy proceduralne i inne przepisy ogólne

Artykuł 23

Organ centralny

1. Strony wyznaczają organ centralny, a w miarę potrzeby organy centralne, upoważnione do przesyłania wniosków i udzielania odpowiedzi na wnioski składane na podstawie niniejszego rozdziału, wykonywania takich wniosków lub przekazywania ich właściwym organom do wykonania.

2. W chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, Strona powiadamia Sekretarza Generalnego Rady Europy o nazwach i adresach organów wyznaczonych zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 24

Bezpośrednie porozumiewanie się

1. Organy centralne porozumiewają się ze sobą bezpośrednio.

2. W nagłym wypadku wnioski lub zawiadomienia przewidziane w niniejszym rozdziale mogą być przesyłane bezpośrednio przez organy sądowe i prokuratorów Strony wzywającej do takich samych organów Strony wezwanej. W takich wypadkach odpis przesyła się jednocześnie do organu centralnego Strony wezwanej za pośrednictwem organu centralnego Strony wzywającej.

3. Wniosek lub zawiadomienie przewidziane w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu mogą być przesyłane za pośrednictwem Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej (Interpol).

4. Jeżeli wniosek został złożony zgodnie z ustępem 2 niniejszego artykułu, a organ nie jest właściwy do jego rozpoznania, organ ten przekazuje wniosek właściwemu

organowi krajowemu i informuje o tym bezpośrednio Stronę wzywającą.

5. Wnioski lub zawiadomienia, przewidziane w części 2 niniejszego rozdziału, niewymagające stosowania środków przymusu, mogą być bezpośrednio przekazywane przez właściwe organy Strony wzywającej właściwym organom Strony wezwanej.

Artykuł 25

Forma wniosku i języki

1. Wszystkie wnioski przewidziane w niniejszym rozdziale składa się na piśmie. Mogą być stosowane nowoczesne środki telekomunikacji, takie jak telefax.

2. Z zastrzeżeniem przepisów ustępu 3 niniejszego artykułu, nie wymaga się tłumaczenia wniosków i załączonych dokumentów.

3. W chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia każda Strona może złożyć Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy oświadczenie, że zastrzega sobie prawo żądania, aby do wniosków do niej kierowanych i załączonych dokumentów były dołączane tłumaczenia na jej język lub na jeden z oficjalnych języków Rady Europy lub na ten z nich, który wskaże. Może ona również, przy tej okazji, złożyć oświadczenie o gotowości przyjmowania tłumaczeń na inny język przez nią wskazany. Inne Strony mogą stosować zasadę wzajemności.

Artykuł 26

Legalizacja

Dokumenty przekazywane przy stosowaniu postanowień niniejszego rozdziału są zwolnione z wszelkich formalności legalizacyjnych.

Artykuł 27

Treść wniosku

1. Wniosek o współpracę przewidziany w niniejszym rozdziale powinien wymieniać:

- a. organ występujący z wnioskiem i organ prowadzący czynności wykrywcze lub postępowanie;
- b. przedmiot i przyczynę wniosku;
- c. sprawę łącznie z istotnymi faktami (takimi jak data, miejsce i okoliczności przestępstwa), których dotyczą czynności wykrywcze lub postępowanie, z wyjątkiem wniosku o doręczenie;
- d. jeżeli współpraca wymaga stosowania środków przymusu:
  - i. tekst przepisów ustawowych lub — jeżeli to nie jest możliwe — informacje o przepisach prawnych mających zastosowanie,
  - ii. wskazanie, że żądane środki lub inne środki o podobnych skutkach mogłyby być podjęte na terytorium Strony wzywającej na podstawie jej prawa;

e. kiedy jest to konieczne i w zakresie, w jakim jest to możliwe:

- i. dane dotyczące osoby lub osób zainteresowanych, łącznie z nazwiskiem, datą i miejscem urodzenia, obywatelstwem i miejscem pobytu, a w wypadku osoby prawnej — jej siedzibą; oraz
  - ii. mienie, w stosunku do którego współpraca jest żądana, jego położenie, jego powiązania z osobą lub osobami zainteresowanymi, powiązania tego mienia z przestępstwem, jak również dostępne informacje o prawach innych osób do tego mienia; oraz
- f. szczególną procedurę, której zastosowania życzy sobie Strona wzywająca.

2. Wniosek o zastosowanie środka tymczasowego na podstawie części 3 odnoszącego się do zajęcia mienia, z którego może być realizowany nakaz konfiskaty polegający na żądaniu zapłaty sumy pieniędzy, powinien również wymieniać maksymalną kwotę, której pokrycia żąda się z tego mienia.

3. Poza danymi wymienionymi w ustępie 1 wniosek na podstawie części 4 powinien zawierać:

- a. w wypadku przewidzianym w artykule 13 ustęp 1.a:
  - i. uwierzytelniony odpis nakazu konfiskaty wydanego przez sąd Strony wzywającej oraz wyjaśnienie, na jakiej podstawie nakaz został wydany, jeżeli nie wynika to z samego nakazu;
  - ii. poświadczenie wydane przez właściwy organ Strony wzywającej, że nakaz konfiskaty jest wykonalny i nie podlega zaskarżeniu w drodze zwykłych środków odwoławczych;
  - iii. informacje, w jakim zakresie żąda się wykonania nakazu; oraz
  - iv. informacje o konieczności podjęcia środków tymczasowych;
- b. w wypadku przewidzianym w artykule 13 ustęp 1.b, opis faktów, na które powołuje się Strona wzywająca, dostateczny dla umożliwienia Stronie wezwanej uzyskania nakazu na podstawie jej prawa wewnętrznego;
- c. jeżeli osoby trzecie miały możliwość dochodzenia praw, dokumenty potwierdzające taką możliwość.

Artykuł 28

Wnioski wadliwe

1. Jeżeli wniosek nie jest zgodny z postanowieniami niniejszego rozdziału lub dostarczone informacje nie są wystarczające do jego rozpoznania, Strona wezwana może zwrócić się do Strony wzywającej o jego poprawienie lub uzupełnienie dodatkowymi informacjami.

2. Strona wezwana może wyznaczyć termin dostarczenia poprawek lub dodatkowych informacji.

3. Do czasu otrzymania żądanych poprawek lub informacji dotyczących wniosku sporządzonego na podstawie części 4 niniejszego rozdziału, Strona wezwana

może podjąć każdy ze środków, o których mowa w części 2 lub 3 niniejszego rozdziału.

Artykuł 29

Wielość wniosków

1. Jeżeli Strona wezwana otrzyma więcej niż jeden wniosek na podstawie części 3 lub 4 niniejszego rozdziału w stosunku do tej samej osoby lub mienia, wielość wniosków nie powinna powstrzymać tej Strony od rozpoznania wniosków wymagających podjęcia środków tymczasowych.

2. W razie wielości wniosków na podstawie części 4 niniejszego rozdziału Strona wezwana rozważy podjęcie konsultacji ze Stronami wzywającymi.

Artykuł 30

Obowiązek uzasadnienia

Strona wezwana uzasadnia każdą decyzję o odmowie, odroczeniu lub uzależnieniu od spełnienia warunków współpracy na podstawie niniejszego rozdziału.

Artykuł 31

Informacja

1. Strona wezwana informuje niezwłocznie Stronę wzywającą o:

- a. czynności podjętej na wniosek na podstawie niniejszego rozdziału;
- b. ostatecznym wyniku czynności dokonanej na podstawie wniosku;
- c. decyzji o odmowie, odroczeniu lub uzależnieniu od spełnienia warunków wykonania w całości lub w części wniosku o współpracę na podstawie niniejszego rozdziału;
- d. okolicznościach uniemożliwiających dokonanie żądanej czynności lub mogących spowodować poważne opóźnienia w jej wykonaniu; oraz
- e. w przypadku podjęcia środków tymczasowych na skutek wniosku na podstawie części 2 lub 3 niniejszego rozdziału — o takich postanowieniach swego prawa wewnętrznego, które mogłyby automatycznie prowadzić do uchylecia tych środków.

2. Strona wzywająca niezwłocznie informuje Stronę wezwaną o:

- a. zmianie, decyzji lub każdej innej okoliczności, z powodu których nakaz konfiskaty przestaje być w całości lub w części wykonalny; oraz
- b. wszelkich zmianach faktycznych lub prawnych, z powodu których czynność podjęta na podstawie niniejszego rozdziału nie jest już uzasadniona.

3. Jeżeli Strona na podstawie tego samego nakazu konfiskaty żąda konfiskaty w więcej niż w jednej Stronie, informuje o wystąpieniu z takimi wnioskami wszystkie Strony, których dotyczy wykonanie tego nakazu.

Artykuł 32

Ograniczenie wykorzystywania

1. Strona wezwana może uzależnić wykonanie wniosku od warunku, że informacja lub dowód dostarczone przez nią nie zostaną bez jej uprzedniej zgody użyte lub przekazane przez organy Strony wzywającej na potrzeby czynności wykrywczych lub postępowań, innych niż wymienione we wniosku.

2. Strona może oświadczyć w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, przez oświadczenie skierowane do Sekretarza Generalnego Rady Europy, że bez jej uprzedniej zgody informacja lub dowód dostarczone przez nią na podstawie niniejszego rozdziału nie mogą być użyte lub przekazane przez organy Strony wzywającej na potrzeby czynności wykrywczych lub postępowań innych niż wymienione we wniosku.

Artykuł 33

Poufność

1. Strona wzywająca może żądać, aby Strona wezwana zachowała poufność faktów oraz treści wniosku, z wyjątkiem zakresu koniecznego dla wykonania wniosku. Jeżeli Strona wezwana nie może dochować poufności, informuje o tym niezwłocznie Stronę wzywającą.

2. Jeżeli nie jest to sprzeczne z podstawowymi zasadami jej prawa krajowego i jeżeli tego żądano, Strona wzywająca zachowa poufność każdego dowodu i informacji dostarczonych przez Stronę wezwaną, z wyjątkiem zakresu koniecznego dla prowadzenia czynności wykrywczych lub postępowań wymienionych we wniosku.

3. Z zastrzeżeniem postanowień jej prawa wewnętrznego, Strona, która otrzymała informację przekazaną z własnej inicjatywy na podstawie artykułu 10, dochowa poufności żądanej przez Stronę udzielającą informacji. Jeżeli druga Strona nie może spełnić tego wymagania, informuje o tym niezwłocznie Stronę przekazującą informację.

Artykuł 34

Koszty

Zwykłe koszty związane z wykonaniem wniosku ponosi Strona wezwana. Jeżeli dla wykonania wniosku konieczne są znaczne lub nadzwyczajne koszty, Strony konsultują się w celu uzgodnienia warunków, na jakich wniosek zostanie wykonany i w jaki sposób koszty powinny być pokryte.

Artykuł 35

Odszkodowanie

1. W razie wniesienia przez osobę powództwa w sprawie odpowiedzialności za szkody wynikłe wskutek działania lub zaniechania związanego ze współpra-

cą na podstawie niniejszego rozdziału, Strony zainteresowane wezmą pod uwagę, o ile zachodzi taka potrzeba, możliwość skonsultowania się ze sobą w celu określenia sposobu ewentualnego rozłożenia między nimi kwoty należnego odszkodowania.

2. Strona, przeciwko której wniesiono powództwo o odszkodowanie, podejmie starania, aby niezwłocznie poinformować o tym drugą Stronę, jeżeli Strona ta może być zainteresowana w rozstrzygnięciu sprawy.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 36

Podpisanie i wejście w życie

1. Niniejsza konwencja jest otwarta do podpisu dla Państw Członkowskich Rady Europy i Państw niebędących Członkami, które brały udział w jej opracowaniu. Państwa te mogą wyrazić swoją zgodę na związanie się konwencją przez:

- a. podpisanie bez zastrzeżenia ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia; lub
- b. podpisanie z zastrzeżeniem ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, po którym następuje ratyfikacja, przyjęcie lub zatwierdzenie.

2. Dokument ratyfikacyjny, przyjęcia lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

3. Niniejsza konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od daty, w której trzy państwa, w tym co najmniej dwa Państwa Członkowskie Rady Europy, wyraziły swoją zgodę na związanie się konwencją zgodnie z postanowieniami ustępu 1.

4. W odniesieniu do każdego Państwa-Sygnatariusza, które później wyrazi zgodę na związanie się konwencją, wchodzi ona w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od daty wyrażenia przez to Państwo zgody na związanie się konwencją zgodnie z postanowieniami ustępu 1.

Artykuł 37

Przystąpienie do konwencji

1. Po wejściu w życie niniejszej konwencji Komitet Ministrów Rady Europy, po skonsultowaniu się z Państwami-Stronami konwencji, na podstawie decyzji podjętej większością głosów przewidzianej w artykule 20.d Statutu Rady Europy, z zastrzeżeniem jednomyślności przedstawicieli Państw-Stron uprawnionych do zasiadania w Komitecie, może zaprosić każde Państwo niebędące Członkiem Rady i nieuczestniczące w opracowaniu konwencji, do przystąpienia do niej.

2. W stosunku do każdego Państwa przystępującego do konwencji wchodzi ona w życie pierwszego dnia następującego po upływie trzech miesięcy od daty zło-

żenia dokumentu przystąpienia Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

Artykuł 38

Terytorialny zakres stosowania

1. Każde Państwo może w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, wskazać terytorium lub terytoria, do których niniejsza konwencja ma zastosowanie.

2. Każde Państwo może później, przez oświadczenie skierowane do Sekretarza Generalnego Rady Europy, rozszerzyć stosowanie niniejszej konwencji na każde inne terytorium wymienione w tym oświadczeniu. W stosunku do tego terytorium konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od daty otrzymania takiego oświadczenia przez Sekretarza Generalnego.

3. Oświadczenie złożone na podstawie obu poprzedzających ustępów może być cofnięte w stosunku do każdego terytorium wymienionego w tym oświadczeniu w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego. Wycofanie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od daty otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 39

Stosunek do innych konwencji i porozumień

1. Niniejsza konwencja nie narusza praw i zobowiązań wynikających z wielostronnych konwencji międzynarodowych dotyczących zagadnień szczegółowych.

2. Strony niniejszej konwencji mogą między sobą zawierać porozumienia dwustronne lub wielostronne w sprawach będących przedmiotem niniejszej konwencji w celu uzupełnienia lub wzmocnienia jej postanowień lub ułatwienia stosowania zawartych w niej zasad.

3. Jeżeli dwie lub więcej Stron zawarło już porozumienie lub traktat w sprawach, które są przedmiotem niniejszej konwencji, lub w inny sposób uregulowało swoje wzajemne stosunki dotyczące tych spraw, Strony te mogą stosować to porozumienie lub traktat lub odpowiednio regulować te stosunki zamiast niniejszej konwencji, jeżeli ułatwi to współpracę międzynarodową.

Artykuł 40

Zastrzeżenia

1. Państwo może oświadczyć w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, że korzysta z jednego lub większej liczby zastrzeżeń przewidzianych w artykule 2 ustęp 2, artykule 6 ustęp 4, artykule 14 ustęp 3, artykule 21 ustęp 2, artykule 25 ustęp 3 i artykule 32 ustęp 2. Inne zastrzeżenia nie mogą być składane.

2. Państwo, które złożyło zastrzeżenie na podstawie poprzedniego ustępu, może w całości lub w części wycofać je, w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie staje się skuteczne od daty otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

3. Strona, która złożyła zastrzeżenie w stosunku do jakiegokolwiek postanowienia niniejszej konwencji, nie może domagać się stosowania tego postanowienia przez inną Stronę; Strona może jednak, jeżeli jej zastrzeżenie jest częściowe lub warunkowe, żądać stosowania tego postanowienia w takim zakresie, w jakim sama to postanowienie przyjęła.

Artykuł 41

Poprawki

1. Poprawki do niniejszej konwencji mogą być zgłaszane przez każdą Stronę i są przekazywane przez Sekretarza Generalnego Rady Europy do wiadomości Państwom-Stronom Rady Europy i każdemu Państwu niebędącemu Członkiem, które przystąpiło lub zostało zaproszone do przystąpienia do konwencji zgodnie z postanowieniem artykułu 37.

2. Każdą poprawkę zaproponowaną przez Stronę przekazuje się do wiadomości Europejskiemu Komitetowi Problemów Przemocności, który przedstawia Komitetowi Ministrów swą opinię o zgłoszonej poprawce.

3. Komitet Ministrów rozpatruje zgłoszoną poprawkę i opinię Europejskiego Komitetu Problemów Przemocności i może przyjąć poprawkę.

4. Tekst każdej poprawki przyjętej przez Komitet Ministrów zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu przekazuje się Stronom do akceptacji.

5. Każda poprawka przyjęta zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu wchodzi w życie trzydziestego dnia po poinformowaniu Sekretarza Generalnego przez wszystkie Strony o jej przyjęciu.

Artykuł 42

Rozstrzygnięcie sporów

1. Europejski Komitet Problemów Przemocności Rady Europy będzie informowany o tym, jak konwencja jest interpretowana i stosowana.

2. W razie sporu między Stronami dotyczącego interpretacji lub stosowania niniejszej konwencji, Strony dążą do jego rozstrzygnięcia w drodze negocjacji lub przy pomocy innych wybranych przez nie sposobów ugodowego załatwienia sprawy, łącznie z przedstawieniem tego sporu Europejskiemu Komitetowi Proble-

mów Przemocności, sądowi arbitrażowemu, którego decyzje są wiążące dla Stron, albo Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości, stosownie do uzgodnienia między zainteresowanymi Stronami.

Artykuł 43

Wypowiedzenie

1. Strona może w każdym czasie wypowiedzieć niniejszą Konwencję w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy.

2. Wypowiedzenie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od daty otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

3. Jednakże niniejszą konwencję stosuje się nadal do wykonania konfiskaty na podstawie artykułu 14, jeżeli wniosek został złożony zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji przed datą, w której wypowiedzenie stało się skuteczne.

Artykuł 44

Zawiadomienia

Sekretarz Generalny Rady Europy zawiadamia Państwa Członkowskie Rady i każde Państwo, które przystąpiło do niniejszej konwencji, o:

- a. każdym podpisaniu konwencji;
- b. każdym złożeniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;
- c. każdej dacie wejścia w życie niniejszej konwencji zgodnie z artykułami 36 i 37;
- d. każdym zastrzeżeniu złożonym na podstawie artykułu 40 ustęp 1;
- e. każdym innym akcie, notyfikacji lub zawiadomieniu odnoszącym się do tej konwencji.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc do tego należycie upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Strasburgu dnia 8 listopada 1990 r. w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwum Rady Europy.

Sekretarz Generalny Rady Europy przekazuje uwierzytelnione odpisy konwencji każdemu Państwu Członkowskiemu Rady Europy, Państwom niebędącym Członkami, które uczestniczyły w opracowaniu konwencji, i każdemu Państwu zaproszonemu do przystąpienia do niej.

CONVENTION ON LAUNDERING, SEARCH, SEIZURE AND CONFISCATION
OF THE PROCEEDS FROM CRIME

PREAMBLE

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members ;

Convinced of the need to pursue a common criminal policy aimed at the protection of society ;

Considering that the fight against serious crime, which has become an increasingly international problem, calls for the use of modern and effective methods on an international scale ;

Believing that one of these methods consists in depriving criminals of the proceeds from crime ;

Considering that for the attainment of this aim a well-functioning system of international co-operation also must be established ,

Have agreed as follows :

CHAPTER I

USE OF TERMS

Article 1

Use of terms

For the purposes of this Convention :

- a.* “proceeds” means any economic advantage from criminal offences. It may consist of any property as defined in sub-paragraph *b* of this article ;
- b.* “property” includes property of any description, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, and legal documents or instruments evidencing title to, or interest in such property ;
- c.* “instrumentalities” means any property used or intended to be used, in any manner, wholly or in part, to commit a criminal offence or criminal offences ;
- d.* “confiscation” means a penalty or a measure, ordered by a court following proceedings in relation to a criminal offence or criminal offences resulting in the final deprivation of property ;
- e.* “predicate offence” means any criminal offence as a result of which proceeds were generated that may become the subject of an offence as defined in Article 6 of this Convention.

CHAPTER II

MEASURES TO BE TAKEN AT NATIONAL LEVEL

Article 2

Confiscation measures

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to confiscate instrumentalities and proceeds or property the value of which corresponds to such proceeds.

2. Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that paragraph 1 of this article applies only to offences or categories of offences specified in such declaration.

Article 3

Investigative and provisional measures

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to enable it to identify and trace property which is liable to confiscation pursuant to Article 2, paragraph 1, and to prevent any dealing in, transfer or disposal of such property.

Article 4

Special investigative powers and techniques

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or be seized in order to carry out the actions referred to in Articles 2 and 3. A Party shall not decline to act under the provisions of this article on grounds of bank secrecy.

2. Each Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to enable it to use special investigative techniques facilitating the identification and tracing of proceeds and the gathering of evidence related thereto. Such techniques may include monitoring orders, observation, interception of telecommunications, access to computer systems and orders to produce specific documents.

Article 5

Legal remedies

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to ensure that interested parties affected by measures under Articles 2 and 3 shall have effective legal remedies in order to preserve their rights.

Article 6

Laundering offences

1. Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as offences under its domestic law, when committed intentionally:

a. the conversion or transfer of property, knowing that such property is proceeds, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of assisting any person who is involved in the commission of the predicate offence to evade the legal consequences of his actions;

b. the concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement, rights with respect to, or ownership of, property, knowing that such property is proceeds;

and, subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system:

c. the acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property was proceeds;

d. participation in, association or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of the offences established in accordance with this article.

2. For the purposes of implementing or applying paragraph 1 of this article:
  - a. it shall not matter whether the predicate offence was subject to the criminal jurisdiction of the Party;
  - b. it may be provided that the offences set forth in that paragraph do not apply to the persons who committed the predicate offence;
  - c. knowledge, intent or purpose required as an element of an offence set forth in that paragraph may be inferred from objective, factual circumstances.
3. Each Party may adopt such measures as it considers necessary to establish also as offences under its domestic law all or some of the acts referred to in paragraph 1 of this article, in any or all of the following cases where the offender:
  - a. ought to have assumed that the property was proceeds;
  - b. acted for the purpose of making profit;
  - c. acted for the purpose of promoting the carrying on of further criminal activity.
4. Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe declare that paragraph 1 of this article applies only to predicate offences or categories of such offences specified in such declaration.

CHAPTER III

INTERNATIONAL CO-OPERATION

Section 1

Principles of international co-operation

Article 7

General principles and measures for international co-operation

1. The Parties shall co-operate with each other to the widest extent possible for the purposes of investigations and proceedings aiming at the confiscation of instrumentalities and proceeds.
2. Each Party shall adopt such legislative or other measures as may be necessary to enable it to comply, under the conditions provided for in this chapter, with requests:
  - a. for confiscation of specific items of property representing proceeds or instrumentalities, as well as for confiscation of proceeds consisting in a requirement to pay a sum of money corresponding to the value of proceeds;
  - b. for investigative assistance and provisional measures with a view to either form of confiscation referred to under *a* above.

Section 2

Investigative assistance

Article 8

Obligation to assist

The Parties shall afford each other, upon request, the widest possible measure of assistance in the identification and tracing of instrumentalities, proceeds and other property liable to confiscation. Such assistance shall include any measure providing and securing evidence as to the existence, location or movement, nature, legal status or value of the aforementioned property.

Article 9

Execution of assistance

The assistance pursuant to Article 8 shall be carried out as permitted by and in accordance with the domestic law of the requested Party and, to the extent not incompatible with such law, in accordance with the procedures specified in the request.

Article 10

Spontaneous information

Without prejudice to its own investigations or proceedings, a Party may without prior request forward to another Party information on instrumentalities and proceeds, when it considers that the disclosure of such information might assist the receiving Party in initiating or carrying out investigations or proceedings or might lead to a request by that Party under this chapter.

Section 3

Provisional measures

Article 11

Obligation to take provisional measures

1. At the request of another Party which has instituted criminal proceedings or proceedings for the purpose of confiscation, a Party shall take the necessary provisional measures, such as freezing or seizing, to prevent any dealing in, transfer or disposal of property which, at a later stage, may be the subject of a request for confiscation or which might be such as to satisfy the request.
2. A Party which has received a request for confiscation pursuant to Article 13 shall, if so requested, take the measures mentioned in paragraph 1 of this article in respect of any property which is the subject of the request or which might be such as to satisfy the request.

Article 12

Execution of provisional measures

1. The provisional measures mentioned in Article 11 shall be carried out as permitted by and in accordance with the domestic law of the requested Party and, to the extent not incompatible with such law, in accordance with the procedures specified in the request.
2. Before lifting any provisional measure taken pursuant to this article, the requested Party shall, wherever possible, give the requesting Party an opportunity to present its reasons in favour of continuing the measure.

Section 4

Confiscation

Article 13

Obligation to confiscate

1. A Party, which has received a request made by another Party for confiscation concerning instrumentalities or proceeds, situated in its territory, shall:
  - a. enforce a confiscation order made by a court of a requesting Party in relation to such instrumentalities or proceeds; or
  - b. submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such order is granted, enforce it.

2. For the purposes of applying paragraph 1.b of this article, any Party shall whenever necessary have competence to institute confiscation proceedings under its own law.

3. The provisions of paragraph 1 of this article shall also apply to confiscation consisting in a requirement to pay a sum of money corresponding to the value of proceeds, if property on which the confiscation can be enforced is located in the requested Party. In such cases, when enforcing confiscation pursuant to paragraph 1, the requested Party shall, if payment is not obtained, realise the claim on any property available for that purpose.

4. If a request for confiscation concerns a specific item of property, the Parties may agree that the requested Party may enforce the confiscation in the form of a requirement to pay a sum of money corresponding to the value of the property.

Article 14

Execution of confiscation

1. The procedures for obtaining and enforcing the confiscation under Article 13 shall be governed by the law of the requested Party.

2. The requested Party shall be bound by the findings as to the facts in so far as they are stated in a conviction or judicial decision of the requesting Party or in so far as such conviction or judicial decision is implicitly based on them.

3. Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that paragraph 2 of this article applies only subject to its constitutional principles and the basic concepts of its legal system.

4. If the confiscation consists in the requirement to pay a sum of money, the competent authority of the requested Party shall convert the amount thereof into the currency of that Party at the rate of exchange ruling at the time when the decision to enforce the confiscation is taken.

5. In the case of Article 13, paragraph 1.a, the requesting Party alone shall have the right to decide on any application for review of the confiscation order.

Article 15

Confiscated property

Any property confiscated by the requested Party shall be disposed of by that Party in accordance with its domestic law, unless otherwise agreed by the Parties concerned.

Article 16

Right of enforcement and maximum amount of confiscation

1. A request for confiscation made under Article 13 does not affect the right of the requesting Party to enforce itself the confiscation order.

2. Nothing in this Convention shall be so interpreted as to permit the total value of the confiscation to exceed the amount of the sum of money specified in the confiscation order. If a Party finds that this might occur, the Parties concerned shall enter into consultations to avoid such an effect.

Article 17

Imprisonment in default

The requested Party shall not impose imprisonment in default or any other measure restricting the liberty of a person as a result of a request under Article 13, if the requesting Party has so specified in the request.

Section 5

Refusal and postponement of co-operation

Article 18

Grounds for refusal

1. Co-operation under this chapter may be refused if:
  - a. the action sought would be contrary to the fundamental principles of the legal system of the requested Party; or
  - b. the execution of the request is likely to prejudice the sovereignty, security, *ordre public* or other essential interests of the requested Party; or
  - c. in the opinion of the requested Party, the importance of the case to which the request relates does not justify the taking of the action sought; or
  - d. the offence to which the request relates is a political or fiscal offence; or
  - e. the requested Party considers that compliance with the action sought would be contrary to the principle of *ne bis in idem*; or
  - f. the offence to which the request relates would not be an offence under the law of the requested Party if committed within its jurisdiction. However, this ground for refusal applies to co-operation under Section 2 only in so far as the assistance sought involves coercive action.
2. Co-operation under Section 2, in so far as the assistance sought involves coercive action, and under Section 3 of this chapter, may also be refused if the measures sought could not be taken under the domestic law of the requested Party for the purposes of investigations or proceedings, had it been a similar domestic case.
3. Where the law of the requested Party so requires, co-operation under Section 2, in so far as the assistance sought involves coercive action, and under Section 3 of this chapter may also be refused if the measures sought or any other measures having similar effects would not be permitted under the law of the requesting Party, or, as regards the competent authorities of the requesting Party, if the request is not authorised by either a judge or another judicial authority, including public prosecutors, any of these authorities acting in relation to criminal offences.
4. Co-operation under Section 4 of this chapter may also be refused if:
  - a. under the law of the requested Party confiscation is not provided for in respect of the type of offence to which the request relates; or
  - b. without prejudice to the obligation pursuant to Article 13, paragraph 3, it would be contrary to the principles of the domestic laws of the requested Party concerning the limits of confiscation in respect of the relationship between an offence and:
    - i. an economic advantage that might be qualified as its proceeds; or
    - ii. property that might be qualified as its instrumentalities; or
  - c. under the law of the requested Party confiscation may no longer be imposed or enforced because of the lapse of time; or
  - d. the request does not relate to a previous conviction, or a decision of a judicial nature or a statement in such a decision that an offence or several offences have been committed, on the basis of which the confiscation has been ordered or is sought; or
  - e. confiscation is either not enforceable in the requesting Party, or it is still subject to ordinary means of appeal; or
  - f. the request relates to a confiscation order resulting from a decision rendered *in absentia* of the person against whom the order was issued and, in the opinion of the requested Party, the proceedings

conducted by the requesting Party leading to such decision did not satisfy the minimum rights of defence recognised as due to everyone against whom a criminal charge is made.

5. For the purposes of paragraph 4.f of this article a decision is not considered to have been rendered *in absentia* if:

- a. it has been confirmed or pronounced after opposition by the person concerned; or
- b. it has been rendered on appeal, provided that the appeal was lodged by the person concerned.

6. When considering, for the purposes of paragraph 4.f of this article, if the minimum rights of defence have been satisfied, the requested Party shall take into account the fact that the person concerned has deliberately sought to evade justice or the fact that that person, having had the possibility of lodging a legal remedy against the decision made *in absentia*, elected not to do so. The same will apply when the person concerned, having been duly served with the summons to appear, elected not to do so nor to ask for adjournment.

7. A Party shall not invoke bank secrecy as a ground to refuse any co-operation under this chapter. Where its domestic law so requires, a Party may require that a request for co-operation which would involve the lifting of bank secrecy be authorised by either a judge or another judicial authority, including public prosecutors, any of these authorities acting in relation to criminal offences.

8. Without prejudice to the ground for refusal provided for in paragraph 1.a of this article:

- a. the fact that the person under investigation or subjected to a confiscation order by the authorities of the requesting Party is a legal person shall not be invoked by the requested Party as an obstacle to affording any co-operation under this chapter;

- b. the fact that the natural person against whom an order of confiscation of proceeds has been issued has subsequently died or the fact that a legal person against whom an order of confiscation of proceeds has been issued has subsequently been dissolved shall not be invoked as an obstacle to render assistance in accordance with Article 13, paragraph 1.a.

Article 19

Postponement

The requested Party may postpone action on a request if such action would prejudice investigations or proceedings by its authorities.

Article 20

Partial or conditional granting of a request

Before refusing or postponing co-operation under this chapter, the requested Party shall, where appropriate after having consulted the requesting Party, consider whether the request may be granted partially or subject to such conditions as it deems necessary.

Section 6

Notification and protection of third parties' rights

Article 21

Notification of documents

1. The Parties shall afford each other the widest measure of mutual assistance in the serving of judicial documents to persons affected by provisional measures and confiscation.

2. Nothing in this article is intended to interfere with:

- a. the possibility of sending judicial documents, by postal channels, directly to persons abroad;

b. the possibility for judicial officers, officials or other competent authorities of the Party of origin to effect service of judicial documents directly through the consular authorities of that Party or through judicial officers, officials or other competent authorities of the Party of destination,

unless the Party of destination makes a declaration to the contrary to the Secretary General of the Council of Europe at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. When serving judicial documents to persons abroad affected by provisional measures or confiscation orders issued in the sending Party, this Party shall indicate what legal remedies are available under its law to such persons.

Article 22

Recognition of foreign decisions

1. When dealing with a request for co-operation under Sections 3 and 4, the requested Party shall recognise any judicial decision taken in the requesting Party regarding rights claimed by third parties.

2. Recognition may be refused if:

a. third parties did not have adequate opportunity to assert their rights; or

b. the decision is incompatible with a decision already taken in the requested Party on the same matter; or

c. it is incompatible with the *ordre public* of the requested Party; or

d. the decision was taken contrary to provisions on exclusive jurisdiction provided for by the law of the requested Party.

Section 7

Procedural and other general rules

Article 23

Central authority

1. The Parties shall designate a central authority or, if necessary, authorities, which shall be responsible for sending and answering requests made under this chapter, the execution of such requests or the transmission of them to the authorities competent for their execution.

2. Each Party shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, communicate to the Secretary General of the Council of Europe the names and addresses of the authorities designated in pursuance of paragraph 1 of this article.

Article 24

Direct communication

1. The central authorities shall communicate directly with one another.

2. In the event of urgency, requests or communications under this chapter may be sent directly by the judicial authorities, including public prosecutors, of the requesting Party to such authorities of the requested Party. In such cases a copy shall be sent at the same time to the central authority of the requested Party through the central authority of the requesting Party.

3. Any request or communication under paragraphs 1 and 2 of this article may be made through the International Criminal Police Organisation (Interpol).

4. Where a request is made pursuant to paragraph 2 of this article and the authority is not competent to deal with the request, it shall refer the request to the competent national authority and inform directly the requesting Party that it has done so.

5. Requests or communications under Section 2 of this chapter, which do not involve coercive action, may be directly transmitted by the competent authorities of the requesting Party to the competent authorities of the requested Party.

Article 25

Form of request and languages

1. All requests under this chapter shall be made in writing. Modern means of telecommunications, such as telefax, may be used.

2. Subject to the provisions of paragraph 3 of this article, translations of the requests or supporting documents shall not be required.

3. At the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, any Party may communicate to the Secretary General of the Council of Europe a declaration that it reserves the right to require that requests made to it and documents supporting such requests be accompanied by a translation into its own language or into one of the official languages of the Council of Europe or into such one of these languages as it shall indicate. It may on that occasion declare its readiness to accept translations in any other language as it may specify. The other Parties may apply the reciprocity rule.

Article 26

Legalisation

Documents transmitted in application of this chapter shall be exempt from all legalisation formalities.

Article 27

Content of request

1. Any request for co-operation under this chapter shall specify:
  - a. the authority making the request and the authority carrying out the investigations or proceedings;
  - b. the object of and the reason for the request;
  - c. the matters, including the relevant facts (such as date, place and circumstances of the offence) to which the investigations or proceedings relate, except in the case of a request for notification;
  - d. in so far as the co-operation involves coercive action:
    - i. the text of the statutory provisions or, where this is not possible, a statement of the relevant law applicable; and
    - ii. an indication that the measure sought or any other measures having similar effects could be taken in the territory of the requesting Party under its own law;
  - e. where necessary and in so far as possible:
    - i. details of the person or persons concerned, including name, date and place of birth, nationality and location, and, in the case of a legal person, its seat; and
    - ii. the property in relation to which co-operation is sought, its location, its connection with the person or persons concerned, any connection with the offence, as well as any available information about other persons' interests in the property; and

- f.* any particular procedure the requesting Party wishes to be followed.
2. A request for provisional measures under Section 3 in relation to seizure of property on which a confiscation order consisting in the requirement to pay a sum of money may be realised shall also indicate a maximum amount for which recovery is sought in that property.
  3. In addition to the indications mentioned in paragraph 1, any request under Section 4 shall contain:
    - a.* in the case of Article 13, paragraph 1.*a*:
      - i. a certified true copy of the confiscation order made by the court in the requesting Party and a statement of the grounds on the basis of which the order was made, if they are not indicated in the order itself;
      - ii. an attestation by the competent authority of the requesting Party that the confiscation order is enforceable and not subject to ordinary means of appeal;
      - iii. information as to the extent to which the enforcement of the order is requested; and
      - iv. information as to the necessity of taking any provisional measures;
    - b.* in the case of Article 13, paragraph 1.*b*, a statement of the facts relied upon by the requesting Party sufficient to enable the requested Party to seek the order under its domestic law;
    - c.* when third parties have had the opportunity to claim rights, documents demonstrating that this has been the case.

Article 28

Defective requests

1. If a request does not comply with the provisions of this chapter or the information supplied is not sufficient to enable the requested Party to deal with the request, that Party may ask the requesting Party to amend the request or to complete it with additional information.
2. The requested Party may set a time-limit for the receipt of such amendments or information.
3. Pending receipt of the requested amendments or information in relation to a request under Section 4 of this chapter, the requested Party may take any of the measures referred to in Sections 2 or 3 of this chapter.

Article 29

Plurality of requests

1. Where the requested Party receives more than one request under Sections 3 or 4 of this chapter in respect of the same person or property, the plurality of requests shall not prevent that Party from dealing with the requests involving the taking of provisional measures.
2. In the case of plurality of requests under Section 4 of this chapter, the requested Party shall consider consulting the requesting Parties.

Article 30

Obligation to give reasons

The requested Party shall give reasons for any decision to refuse, postpone or make conditional any co-operation under this chapter.

Article 31

Information

1. The requested Party shall promptly inform the requesting Party of:
  - a. the action initiated on a request under this chapter;
  - b. the final result of the action carried out on the basis of the request;
  - c. a decision to refuse, postpone or make conditional, in whole or in part, any co-operation under this chapter;
  - d. any circumstances which render impossible the carrying out of the action sought or are likely to delay it significantly; and
  - e. in the event of provisional measures taken pursuant to a request under Sections 2 or 3 of this chapter, such provisions of its domestic law as would automatically lead to the lifting of the provisional measure.
2. The requesting Party shall promptly inform the requested Party of:
  - a. any review, decision or any other fact by reason of which the confiscation order ceases to be wholly or partially enforceable; and
  - b. any development, factual or legal, by reason of which any action under this chapter is no longer justified.
3. Where a Party, on the basis of the same confiscation order, requests confiscation in more than one Party, it shall inform all Parties which are affected by an enforcement of the order about the request.

Article 32

Restriction of use

1. The requested Party may make the execution of a request dependent on the condition that the information or evidence obtained will not, without its prior consent, be used or transmitted by the authorities of the requesting Party for investigations or proceedings other than those specified in the request.
2. Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that, without its prior consent, information or evidence provided by it under this chapter may not be used or transmitted by the authorities of the requesting Party in investigations or proceedings other than those specified in the request.

Article 33

Confidentiality

1. The requesting Party may require that the requested Party keep confidential the facts and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting Party.
2. The requesting Party shall, if not contrary to basic principles of its national law and if so requested, keep confidential any evidence and information provided by the requested Party, except to the extent that its disclosure is necessary for the investigations or proceedings described in the request.
3. Subject to the provisions of its domestic law, a Party which has received spontaneous information under Article 10 shall comply with any requirement of confidentiality as required by the Party which supplies the information. If the other Party cannot comply with such requirement, it shall promptly inform the transmitting Party.

Article 34

Costs

The ordinary costs of complying with a request shall be borne by the requested Party. Where costs of a substantial or extraordinary nature are necessary to comply with a request, the Parties shall consult in order to agree the conditions on which the request is to be executed and how the costs shall be borne.

Article 35

Damages

1. When legal action on liability for damages resulting from an act or omission in relation to co-operation under this chapter has been initiated by a person, the Parties concerned shall consider consulting each other, where appropriate, to determine how to apportion any sum of damages due.
2. A Party which has become subject of a litigation for damages shall endeavour to inform the other Party of such litigation if that Party might have an interest in the case.

CHAPTER IV

FINAL PROVISIONS

Article 36

Signature and entry into force

1. This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and non-member States which have participated in its elaboration. Such States may express their consent to be bound by:
  - a. signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
  - b. signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.
2. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
3. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three States, of which at least two are member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 1.
4. In respect of any signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 1.

Article 37

Accession to the Convention

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe, after consulting the Contracting States to the Convention, may invite any State not a member of the Council and not having participated in its elaboration to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee.

2. In respect of any acceding State the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 38

Territorial application

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 39

Relationship to other conventions and agreements

1. This Convention does not affect the rights and undertakings derived from international multilateral conventions concerning special matters.

2. The Parties to the Convention may conclude bilateral or multilateral agreements with one another on the matters dealt with in this Convention, for purposes of supplementing or strengthening its provisions or facilitating the application of the principles embodied in it.

3. If two or more Parties have already concluded an agreement or treaty in respect of a subject which is dealt with in this Convention or otherwise have established their relations in respect of that subject, they shall be entitled to apply that agreement or treaty or to regulate those relations accordingly, in lieu of the present Convention, if it facilitates international co-operation.

Article 40

Reservations

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of one or more of the reservations provided for in Article 2, paragraph 2, Article 6, paragraph 4, Article 14, paragraph 3, Article 21, paragraph 2, Article 25, paragraph 3 and Article 32, paragraph 2. No other reservation may be made.

2. Any State which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General.

3. A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not claim the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that provision in so far as it has itself accepted it.

Article 41

Amendments

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Party, and shall be communicated by the Secretary General of the Council of Europe to the member States of the Council of Europe and to every non-member State which has acceded to or has been invited to accede to this Convention in accordance with the provisions of Article 37.
2. Any amendment proposed by a Party shall be communicated to the European Committee on Crime Problems which shall submit to the Committee of Ministers its opinion on that proposed amendment.
3. The Committee of Ministers shall consider the proposed amendment and the opinion submitted by the European Committee on Crime Problems and may adopt the amendment.
4. The text of any amendment adopted by the Committee of Ministers in accordance with paragraph 3 of this article shall be forwarded to the Parties for acceptance.
5. Any amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this article shall come into force on the thirtieth day after all Parties have informed the Secretary General of their acceptance thereof.

Article 42

Settlement of disputes

1. The European Committee on Crime Problems of the Council of Europe shall be kept informed regarding the interpretation and application of this Convention.
2. In case of a dispute between Parties as to the interpretation or application of this Convention, they shall seek a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their choice, including submission of the dispute to the European Committee on Crime Problems, to an arbitral tribunal whose decisions shall be binding upon the Parties, or to the International Court of Justice, as agreed upon by the Parties concerned.

Article 43

Denunciation

1. Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.
3. The present Convention shall, however, continue to apply to the enforcement under Article 14 of confiscation for which a request has been made in conformity with the provisions of this Convention before the date on which such a denunciation takes effect.

Article 44

Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any State which has acceded to this Convention of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c. any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 36 and 37;
- d. any reservation made under Article 40, paragraph 1;
- e. any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this 8th day of November 1990, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, and to any State invited to accede to it.

Po zapoznaniu się z powyższą konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:
— została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
— jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona z zastrzeżeniami załączonymi do niniejszego aktu,
— będzie ona niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 10 listopada 2000 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*
L.S.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*

Załącznik

Zastrzeżenia

Rzeczpospolita Polska na podstawie artykułu 25 ustęp 3 konwencji oświadcza, że wnioski i dokumenty kierowane do jej organów na podstawie rozdziału III konwencji powinny być składane wraz z tłumaczeniem ich na język polski bądź jeden z oficjalnych języków Rady Europy.

Rzeczpospolita Polska na podstawie artykułu 21 ustęp 2 litera b konwencji oświadcza, że sposoby doręczenia przewidziane w artykule 21 ustęp 2 konwencji mogą być stosowane na jej terytorium jedynie w takim zakresie, w jakim przewidziane są w odpowiednich umowach międzynarodowych dotyczących pomocy prawnej łączących Rzeczpospolitą Polską ze Stroną przesyłającą dokument sądowy.

Rzeczpospolita Polska na podstawie artykułu 32 ustęp 2 konwencji oświadcza, że dostarczone w wykonaniu wniosku złożonego na podstawie przepisów rozdziału III konwencji informacje i dowody mogą być wykorzystywane dla celów innego postępowania niż wymienione we wniosku jedynie za jej zgodą.

395

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 19 czerwca 2002 r.

w sprawie mocy obowiązującej Konwencji o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa, sporządzonej w Strasburgu dnia 8 listopada 1990 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że na podstawie ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o ratyfikacji Konwencji o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa, sporządzonej w Strasburgu dnia 8 listopada 1990 r. (Dz. U. Nr 53, poz. 634), Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikował dnia 10 listopada 2000 r. powyższą konwencję. Dnia 20 grudnia 2000 r. złożono Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy, jako depozytariuszowi, dokument ratyfikacyjny.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, co następuje:

1. Zgodnie z artykułem 36 ustęp 3, konwencja weszła w życie dnia 1 września 1993 r., a w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z artykułem 36 ustęp 4, dnia 1 kwietnia 2001 r.

2. Rzeczpospolita Polska w momencie składania dokumentu ratyfikacyjnego złożyła następującą deklarację i zastrzeżenia:

Zgodnie z artykułem 23 ustęp 1, głównym organem jest Ministerstwo Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej, Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa.